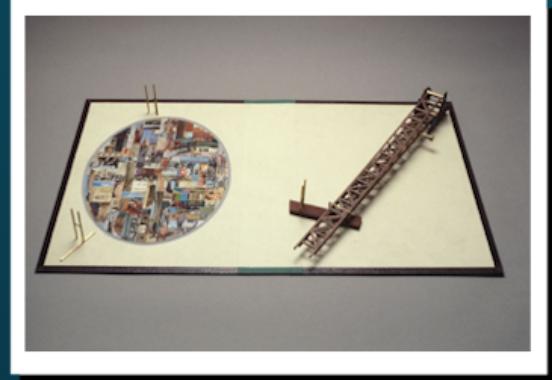
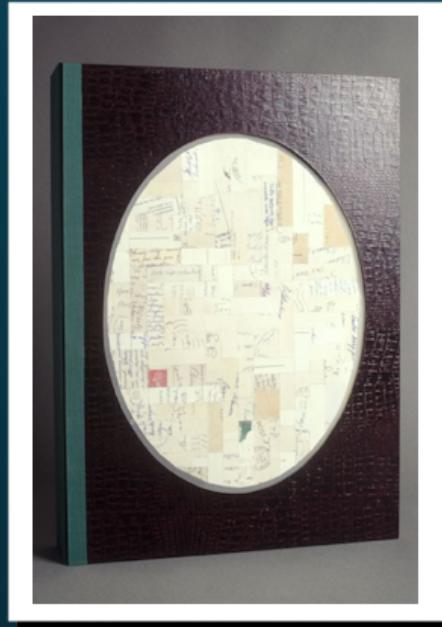


De wereld
0001

Rob Bloem, Peter de Rijk
Deelcollectie: Verhalende steden



‘We bekijken de wereld, waarvan de plekken en de herinneringen nog onbepaald zijn. Maar zodra wij onze eerste handelingen verrichten, zijn deze onverbrekelijk met een plek verbonden.

Zo hebben wij uiteindelijk allemaal onze eigen plek; de plek waar we ooit begonnen, en de plek waar we ooit zullen eindigen. We hebben de plek van ons alleen zijn en de plek van ons groot verlangen. Soms bereiken we die plek. Het ideaal dat we onszelf ooit stelden.’

[Meer weten?](#)

Rob Bloem, Peter de Rijk
Deelcollectie: Verhalende steden

'We laten ons leiden door het verlangen naar de veiligheid van de stad,
en de angst voor de bedreiging van buiten.

Als we nog waarde toekehken aan de kracht van de symbolen,

dan zullen we een ploegvoor trekken in de aarde,

zoals men in het verleden het gebied van de te bouwen stad aanduidde.

We zullen de ploegvoor onderbreken op de plaatsen waar we de stadspoorten zullen bouwen.

En het overschrijden van de ploegvoor betekent een schending van de stadsgrens.

Als we ver staan van de symbolen, en als deze hun waarde voor ons verloren hebben,

zullen we ons ergens neerzetten – zonder meer.

Maar we zullen merken dat we moeten zoeken naar andere

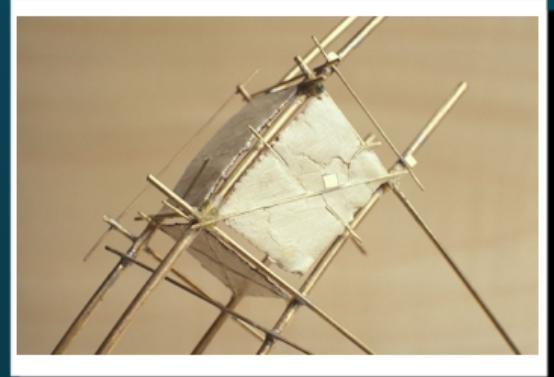
middelen om onze veiligheid zeker te stellen.'

[Meer weten?](#)



De Steen
0003

Rob Bloem, Peter de Rijk
Deelcollectie: Verhalende steden



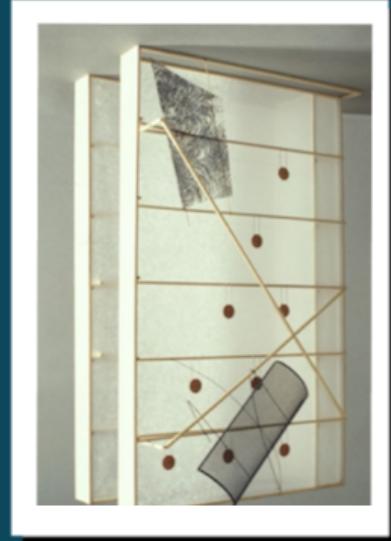
'En als we, in onze verbazing, vragen welke steen van de stad de belangrijkste is,
en over welke steen we het gewichtigste verhaal kunnen vertellen,
dan moeten we oordelen dat geen steen op zichzelf de belangrijkste is;
we moeten immers vaststellen dat alle stenen tezamen de stad vormen.
De kracht van de steen op zichzelf ligt daarin dat hij, wanneer hij wordt weggenomen,
onmisbaar blijkt. Als we hem wegnemen stort het bouwwerk in.
Dat is het moment waarop zich de specifieke eigenschappen van de steen openbaren.'

Rob Bloem, Peter de Rijk
Deelcollectie: Verhalende steden

'Wanneer wij dan in de stad van onze keuze leven,
zullen wij ontdekken dat het nodig is berichten over te dragen aan en te ontvangen van anderen.

Zoals wij met elkaar in verbinding staan,
en zodoende elkaar tot steun zijn en een deel van het alleen zijn oplossen,
zo zal het ene deel van de stad met het andere in verbinding willen staan,
omdat dat ook voor haar de enige manier is om te kunnen bestaan.

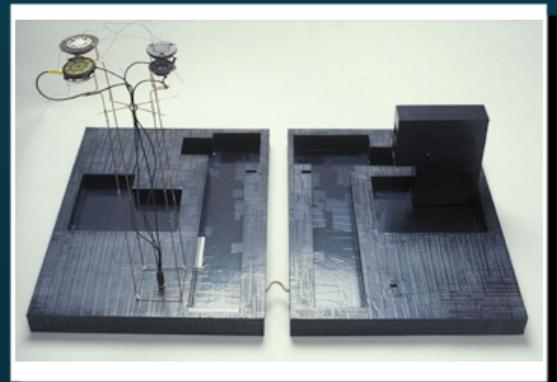
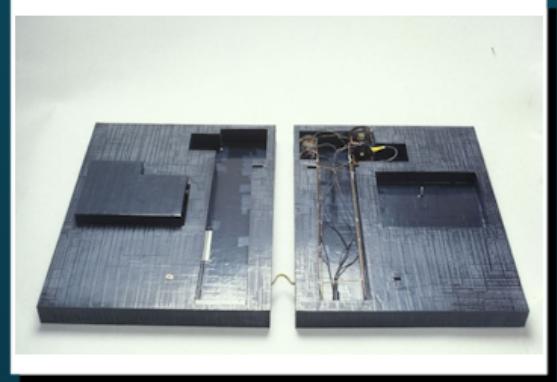
Zo ontstaat in de stad een netwerk van verbindingen.
En steeds is er het verkeer van uitgezonden en ontvangen berichten.
En er zijn er die zeggen dat we aan de heftigheid van dit verkeer kunnen aflezen
hoe groot de kracht van de stad is.'



You're right Bo Diddley!

0005

Frans Bevers
Ruimtelijk ontwerper



De Amerikaanse blueszanger Bo Diddley zong ooit:

'You can't judge a book by looking at the cover.'

Aan de buitenkant van het ontwerp van Bevers is dan ook weinig te zien.

De doos, bekleed met zwarte opgeschuurde tape geeft nauwelijks aanwijzingen over de inhoud.
Maar als het 'boek' wordt geopend, ontvouwt zich een stukje van een wereldstad, als skyline en in reliëf.

Uit een van de torens is Diddley's tekst op tape nog net verstaanbaar.

Ruimte is onder een boom
0006

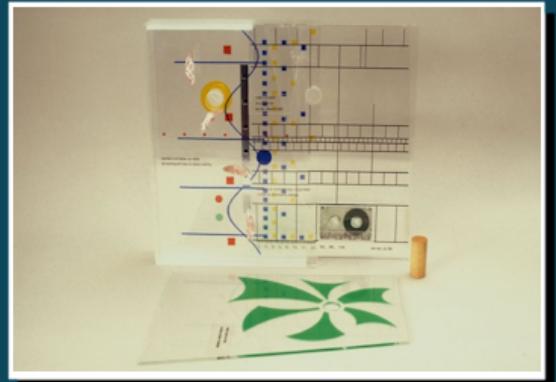
Henk Moen

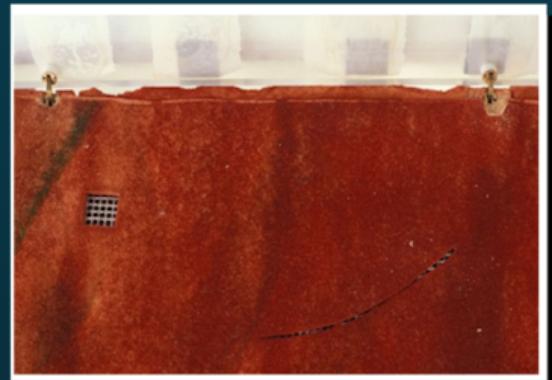
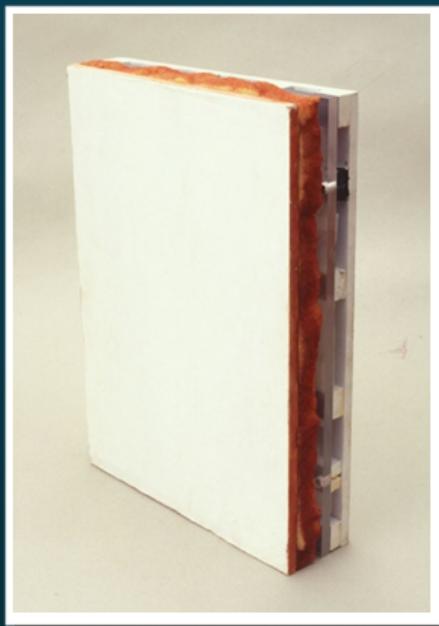
Op vijf afzonderlijk uitschuifbare pagina's van plexiglas staan wiskundige reeksen en uitspraken over ruimte.
Combinaties daarvan gebruikt Henk Moen als ontwerpprincipes bij zijn werk.

De vijf 'pagina's' worden verbonden door een cilinder van olijfhout.

Dit stammetje met duidelijk zichtbare jaarringen verwijst naar de groei- en vormgevingswetten in de natuur.
'Ruimte is onder een boom' is de neerslag van een onderzoek om structuren te vinden die niet beperken,
maar – als in de natuur – juist vrijheid bieden.

Moen's persoonlijke ontwerpenadering als architect is als ideaal model in de vorm van
een ruimtelijk manuscript weergegeven.





In zijn boek Politeia gebruikt Plato een metafoor om duidelijk te maken dat wat wij waarnemen een vervorming is, een idee van de (hogere) werkelijkheid. Dit verhaal luidt samengevat als volgt:

In een grot zitten – van jongen af aan – mensen opgesloten, die zich niet kunnen bewegen.

De enige werkelijkheid die deze mensen kennen is dus het optreden van schaduwen van zichzelf en van de bewegende dingen op de tegenoverliggende wand.

Het ruimtelijke manuscript werkt op een vergelijkbare manier.

Vanuit de ene helft, het brein, is de werkelijkheid nooit goed te zien.

De ‘waarnemingszeef’ zorgt ervoor dat de werkelijkheid vervormd wordt.

Dit gebeurt wel steeds op dezelfde manier, zodat interpretatie mogelijk is.

Hierdoor is het mogelijk op deze werkelijkheid te reageren en in te grijpen, hoewel onzekerheid blijft bestaan.

Geen titel
0008

Jan Willem Wijker

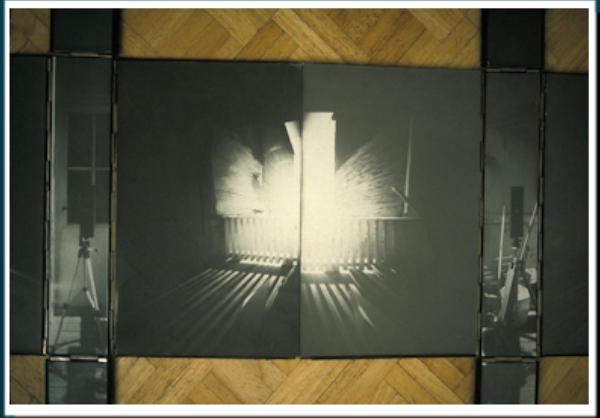
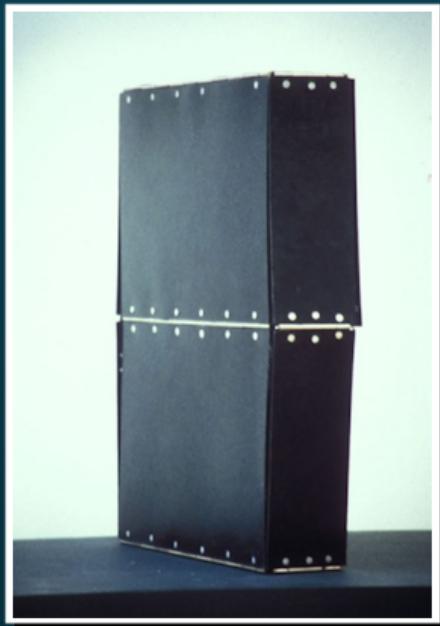
Het manuscript is opgevat als een kader waarin ruimtelijke begrippen worden verbeeld.

Binnen een metalen draadskelet zijn verschillende tegenstellingen verwerkt.

Door middel van buizen is de kijkrichting aangegeven.

Open en gesloten vormen, de transparantie van het perspectivisch lijnenspel, donker en licht, worden aan de orde gesteld en met elkaar in verband gebracht.





Dit boek is een neerslag van twee foto's van mijn balkon,
die ik met twee pinhole camera's gemaakt heb.
Pinhole fotografie is het fotograferen van een ruimte met een ruimte.
Het licht gaat van de ene ruimte, in dit geval mijn balkon,
naar de andere ruimte, de camera,
zonder tussenkomst van lenzen en wordt opgevangen door direct papier.
(De camera's hadden de grootte van een half boek
en alle wanden waren beplakt met lichtgevoelig papier.)
En zo absorbeerde de ene ruimte, de camera, de andere ruimte,
het balkon. Het boek is op twee manieren te lezen.
Ten eerste als een ruimtelijke weergave van een ruimte;
dit krijg je door het boek in halfopen toestand te bekijken.
Ten tweede als 'vel' dat ruimte omsluit; dit krijg je door het gehele boek open te vouwen.

De tekens
0010

Rob Bloem, Peter de Rijk
Deelcollectie: Verhalende steden

‘Het boek zal het bouwwerk doden.’

‘De bouwkunst begon als elke schriftsoort. Zij was eerst een alfabet.

Men zette een steen rechtop, en het was een letter, en elke letter was een hiëroglief,
en op elke hiëroglief berustte een groep gedachten als het kapiteel op de zuil.

Zo is gedurende de zesduizend eerste jaren der mensheid,
van de onheuglijk oude pagode van Hindoestan af tot aan

de dom van Keulen toe de bouwkunst de grote schrijver geweest van het mensenras.

En dit is zozeer waar, dat niet alleen elk godsdienstig symbool,
maar ook elke menselijke gedachte haar bladzijde heeft in dat geweldige boek
en zijn monument.’

[Meer weten?](#)

